

TUYÊN TRUYỀN PHỔ BIẾN VÀ GIÁO DỤC NHỮNG GIÁ TRỊ CỐT LÕI CỦA NỀN CÔNG VỤ NƯỚC TA HIỆN NAY

PGS.TS Bùi Mạnh Hùng¹, Nguyễn Thị Huyền Trang²

¹Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

²Sinh viên K18 Luật, Trường Đại học Nội vụ Hà Nội

*Tác giả liên hệ: nguyenhuyentranghuha@gmail.com

Ngày nhận: 08/12/2021

Ngày nhận bản sửa: 12/12/2021

Ngày duyệt đăng: 20/12/2021

Tóm tắt

Giá trị cốt lõi của nền công vụ là những nguyên tắc đạo đức nghề nghiệp trong quản lý Nhà nước trên từng lĩnh vực cụ thể, được xem như là "cái gốc", nền tảng để xây dựng văn hóa, đạo đức công vụ. Để xây dựng và giữ vững được giá trị cốt lõi của nền công vụ phải phát huy sức mạnh tổng hợp, toàn diện; trong đó, việc tuyên truyền, phổ biến và giáo dục là cơ sở, nền tảng vững chắc để nâng cao chất lượng của nhiệm vụ quan trọng này. Bài viết trao đổi một số vấn đề về sự cần thiết, nội dung và những biện pháp tuyên truyền phổ biến, giáo dục những giá trị cốt lõi của nền công vụ đối với đội ngũ cán bộ, công chức ở nước ta hiện nay.

Từ khóa: Tuyên truyền, giáo dục, giá trị cốt lõi, nền công vụ

Propagandization and education of the core values of our country's civil service at present

Abstract

The core values of the civil service are the principles of professional ethics in state management in each specific field, considered as "the root", the foundation for building culture and ethics of public service. In order to build and maintain the core values of the civil service, it is important to promote the synergy and comprehensiveness; in which the propagation, dissemination and education are the basis and solid foundation for improving the quality of this important task. The article discusses a number of issues on the necessity, content and measures of dissemination and education of the core values of the civil service for cadres and civil servants in our country today.

Keywords: Propaganda, education, core values, civil service

1. Quan điểm về giá trị cốt lõi của nền công vụ và sự cần thiết tuyên truyền phổ biến, giáo dục những giá trị cốt lõi của nền công vụ

1.1. Quan điểm về giá trị cốt lõi của nền công vụ

Công vụ là hoạt động phục vụ nhà nước, phục vụ nhân dân, gắn với quyền lực nhà nước, là hoạt động của cán bộ, công chức thực thi nhiệm vụ được giao. Mặt khác, công vụ là một loại hoạt động mang tính quyền lực - pháp lý được thực thi bởi đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nhà nước hoặc những người khác khi được Nhà nước trao quyền nhằm thực hiện các chức năng, nhiệm vụ của nhà nước trong quá trình quản lý toàn diện các mặt hoạt động của đời sống xã hội. Các quốc gia đều mong muốn có được một nền công vụ chuyên nghiệp với những giá trị điển hình,

tiêu biểu và đảm bảo hiệu lực, hiệu quả.

Những giá trị cốt lõi của nền công vụ được hướng đến bằng việc con người (công chức) thực thi công việc Nhà nước. Người nhân danh Nhà nước phải là người có đạo đức trong thực thi công vụ, là sự tổng hòa đan xen của cá nhân, xã hội, nghề nghiệp. Giá trị cốt lõi của nền công vụ nằm ở đạo đức thực thi công vụ được hình thành từ đạo đức cá nhân, do đó, muốn xem xét khía cạnh đạo đức nghề nghiệp của nền công vụ, đòi hỏi phải xem xét từ khía cạnh đạo đức của những cá nhân trong đội ngũ cán bộ, công chức. Trong đó, đặc biệt nhấn mạnh việc nắm luật và vận dụng trong thực tiễn có lý, có tình, đảm bảo tính chân, thiện, mỹ, nhân đạo, nhân văn trong thực thi có hiệu quả các nhiệm vụ.

Chủ tịch Hồ Chí Minh khi bàn về

vấn đề đạo đức của công chức thường sử dụng các phạm trù đức và tài. Trong giai đoạn hiện nay, Đảng và Nhà nước ta đặc biệt quan tâm xử lý hài hòa hai phẩm chất này vì công cuộc xây dựng, đổi mới đất nước, đồng thời, đặt ra những yêu cầu về tu dưỡng, rèn luyện nâng cao phẩm chất và năng lực đối với cán bộ công chức, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý. Công chức phải là người có đức, có tài, trong đó, nhấn mạnh vấn đề đạo đức cán bộ. Hồ Chí Minh khẳng định: “Cũng như sông có nguồn thì mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”. Hơn bao giờ hết, đạo đức công chức phải thể hiện sự thống nhất giữa đức và tài.

Việc đòi hỏi cán bộ, công chức phải có đức, có tài trong thực thi công vụ, có những tiêu chuẩn chung và tiêu chuẩn đặc thù của người cán bộ, công chức. Đối với cán bộ, công chức tất yếu có kiến thức về quản lý Nhà nước, có năng lực chuyên môn, “nghệ tinh”, điều hành và tổng kết thực tiễn, có khả năng thể chế hóa các chỉ thị và nghị quyết của Đảng, tinh thông về chính sách và pháp luật; nghiệp vụ hành chính; tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân.

Trước tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, cán bộ, công chức phải có khả năng về khoa học, ngoại ngữ, phải có khả năng tham gia, thực hiện Chính phủ số, chuyển đổi số quốc gia, quản trị số trong các hoạt động của từng lĩnh vực cụ thể; thực hiện tốt nghĩa vụ và tham gia cải cách nền hành chính khoa học, tiên tiến, hiện đại, dân chủ và hội nhập. Văn kiện Đại hội XII chỉ rõ giá trị cốt lõi của cán bộ được thể hiện trong 6 “*dám*”: “*dám nghĩ, dám nói, dám làm, dám chịu trách nhiệm, dám đổi mới sáng tạo, dám đương đầu với khó khăn, thử thách và quyết liệt hành động vì lợi ích chung*”.

1.2. Sự cần thiết tuyên truyền phổ biến, giáo dục những giá trị cốt lõi của nền công vụ

Giá trị cốt lõi của nền công vụ hay đạo đức công vụ được xem như là “cái nền”, “cái gốc” của đội ngũ công chức. Công tác tuyên truyền, phổ biến và giáo dục về giá trị cốt lõi công vụ luôn phải được đặt lên hàng đầu. Trong thời gian qua, công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục đạo đức công vụ được coi

trọng, góp phần tạo nên đội ngũ công chức có lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, có ý thức rèn luyện nâng cao phẩm chất đạo đức, lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật, tôn trọng và tận tâm, tận lực phục vụ nhân dân, lắng nghe ý kiến, nguyện vọng và chịu sự giám sát của nhân dân, được nhân dân tin tưởng.

Mặc dù việc tuyên truyền, phổ biến và giáo dục những giá trị cốt lõi của nền đạo đức công vụ đã được quan tâm thường xuyên, tuy nhiên, trên thực tế, hiện nay, tình trạng vi phạm quy tắc ứng xử, quy tắc đạo đức nghề nghiệp còn diễn ra khá phổ biến, kỷ luật, kỷ cương chưa nghiêm hay nạn tham nhũng, lãng phí còn nghiêm trọng. Một bộ phận công chức chưa đặt lợi ích của nhân dân, của đất nước, của dân tộc lên trên hết, vẫn còn những cán bộ, công chức cá nhân chủ nghĩa, sống ích kỷ, thực dụng, cơ hội, vụ lợi.

Xã hội chuyển đổi số đang không ngừng phát triển, kéo theo đó các lĩnh vực của đời sống kinh tế, văn hóa xã hội cũng dần đổi thay, hệ lụy và sự nhiễu loạn, quan liêu càng gia tăng, làm cho việc tuyên truyền, phổ biến và giáo dục những giá trị cốt lõi nền công vụ càng cần phải chú trọng nhiều hơn. Nếu không có sự tích cực về tuyên truyền phổ biến, giáo dục thì những nhân tố sẽ ngày càng ảnh hưởng nghiêm trọng và trở thành nết “*xấu*” trong nền công vụ nước nhà. Việc giáo dục, đào tạo ở tất cả mọi hình thức, mọi bậc học, trong nhà trường và trong các cơ quan, công sở không chỉ là trang bị những kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ, mà còn hướng tới hình thành và củng cố nhân cách cho người học. Trong nội dung giáo dục, đào tạo, những vấn đề liên quan đến đạo đức, nhân cách con người được chú trọng thì nguồn đội ngũ cán bộ, công chức sớm được hoàn thiện, tạo nên những tố chất cần thiết của đạo đức công vụ khi trở thành cán bộ, công chức. Việc giáo dục về nhân cách không được coi trọng đúng mức thì sẽ không tạo ra được cái gốc căn bản của đạo đức công vụ cho người cán bộ, công chức sau này.

2. Đề xuất một số giải pháp nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục những giá trị cốt lõi của nền công vụ ở nước ta hiện nay

Để tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhiệm vụ tuyên truyền, phổ biến và giáo dục những giá trị cốt lõi của nền công vụ, góp

phần xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có chất lượng ngày càng cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn mới của đất nước, cần tập trung thực hiện đồng bộ các giải pháp. Trong đó, ở giai đoạn trước mắt, cần tập trung vào một số giải pháp sau:

Một là, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền phổ biến, giáo dục giá trị cốt lõi nền công vụ. Việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục đạo đức công vụ trong bất kỳ giai đoạn nào cũng luôn cần được củng cố và mở rộng, một lòng trung thành với sự nghiệp phục vụ nhân dân và đất nước. Mỗi cán bộ, công chức cần vừa “hồng” vừa “chuyên”, nhận thức được giá trị cốt lõi của nền công vụ, thực hiện một cách nghiêm chỉnh và xứng đáng với sứ mệnh của mình, tích cực và chủ động hơn nữa, nâng cao tinh thần tự giác trong thực thi công vụ. Sự quyết định quá trình nâng cao đạo đức công vụ phải từ nội lực của chủ thể đạo đức. Đạo đức cách mạng của đội ngũ công chức “... không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố”. Tư cách của người công chức phải được thể hiện ở tinh thần tự giác, tính tiên phong, gương mẫu mọi lúc, mọi nơi, mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Điều đó không thể tự nhiên mà có, phải do chính người công chức tự tu dưỡng rèn luyện thông qua quá trình phấn đấu không ngừng trong thực tiễn. Người công chức phải thực sự tự giác, gương mẫu trong việc giải quyết các mối quan hệ xã hội của thực thi công vụ.

Hai là, bảo đảm cam kết của người đứng đầu tổ chức về việc thực hiện những giá trị cốt lõi của nền công vụ, là tấm gương sáng về thực hiện theo những giá trị cốt lõi ấy. Đó là, “*cán bộ công chức phải thực hiện cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư trong hoạt động công vụ*”. Trong Luật Cán bộ, công chức đã quy định nghĩa vụ, quyền hạn của cán bộ, công chức là người đứng đầu, trong mọi hoạt động công vụ đều được thực thi trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật, cùng với đó là những nguyên tắc tại cơ quan Nhà nước đã quy định. Hoàn thiện cơ chế quản lý công chức ở từng cấp, từng ngành, cơ quan, đơn vị, xác định rõ quyền hạn, trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức trong quản lý hoạt động công vụ của cấp dưới thuộc quyền, xây dựng và hoàn thiện cơ chế khen thưởng xứng

đáng cho những người chấp hành nghiêm túc, chuẩn mực đạo đức công vụ. Người đứng đầu luôn phải là tấm gương sáng nhất, dẫn dắt, điều chỉnh, lan tỏa giá trị cốt lõi của nền công vụ tới những người có liên quan.

Sống, làm việc theo Hiến pháp và pháp luật, điều này luôn được ghi nhớ và tuyên truyền trong nhận thức của mỗi người công chức từ cấp trung ương đến cấp cơ sở. Việc hoàn thiện hệ thống pháp luật liên quan đến những giá trị cốt lõi công vụ, có chế tài xử phạt nghiêm các hành vi vi phạm đạo đức công vụ và tăng cường công tác kiểm tra, giám sát. Đối với công chức, hệ thống pháp luật hoàn chỉnh là cơ sở để hoàn thiện thể chế về đánh giá, giám sát hoạt động của công chức, đặc biệt là giám sát trực tiếp từ người dân. Kết quả đánh giá công chức khách quan, trung thực vừa là cơ sở để tiến hành đề bạt, bổ nhiệm, khen thưởng hay kỷ luật, vừa thúc đẩy vai trò tích cực của công chức trong hoạt động quản lý. Để đáp ứng yêu cầu nâng cao đạo đức công vụ, cần nghiên cứu xây dựng và ban hành Luật Đạo đức công vụ hay Luật Đạo đức của công chức. Hiện nay, đã có Luật Cán bộ, công chức năm 2008 và Luật Cán bộ, công chức sửa đổi năm 2018, tuy nhiên, việc ban hành luật này nhằm luật hóa nguyên tắc, chuẩn mực về đạo đức công vụ, xác định cụ thể mục đích, hành vi và công vụ đạo đức của công chức trong quá trình tiếp xúc, làm việc với cơ quan, doanh nghiệp và người dân. Việc ban hành luật còn tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động giám sát việc thực thi đạo đức công vụ.

Ba là, áp dụng đa dạng, kết hợp kênh truyền thông với các biện pháp tuyên truyền về giá trị cốt lõi của nền công vụ để tiếp cận một cách gần nhất với mỗi cán bộ, công chức. Các hình thức tuyên truyền, phổ biến và giáo dục có thể phát triển cụ thể như báo chí trực tiếp, báo in, báo điện tử, đài phát thanh, các trang mạng xã hội... Qua đây, cần đẩy mạnh kiến thức về giá trị cốt lõi công vụ cho mỗi công chức nắm rõ, hiểu rõ và thực hành nghiêm túc. Thường xuyên mở các cuộc thi báo cáo viên, đây được xem là lực lượng làm công tác tuyên truyền thiết thực nhất và mang lại hiệu quả công việc cao.

Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát nhằm phát hiện các nguy cơ dẫn đến tiêu cực, tham nhũng, phát huy dân chủ cơ sở để người dân thực hiện vai trò giám sát hoạt động công

vụ. Có những biện pháp răn đe, giáo dục để người công chức lấy đó làm bài học cho mỗi cán bộ, công chức, chống quan liêu, lãng phí, chống thói tham nhũng, tạo môi trường, tư tưởng trong sạch, củng cố phẩm chất người công chức.

Bốn là, đầu tư cho việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục giá trị cốt lõi nền công vụ qua quá trình đào tạo, bồi dưỡng. Với mục tiêu truyền tải đến người cán bộ, công chức những nhận thức đúng đắn về đạo đức công vụ cùng những giá trị tốt đẹp của nó, việc đổi mới, nâng cấp các phương pháp giáo dục mới hơn, hiện đại hơn, đầu tư cơ sở vật chất tốt hơn là điều vô cùng cần thiết. Thường xuyên quán triệt trong đào tạo, bồi dưỡng về giá trị cốt lõi đạo đức công vụ cho các đối tượng cán bộ, công chức, qua đó khơi dậy động cơ và thúc đẩy hành vi đạo đức của họ trong thực thi công vụ. Việc đào tạo, bồi dưỡng không nặng về lý thuyết, coi trọng hơn thực hành đạo đức công vụ, giúp cho người học có khả năng đưa ra lựa chọn hợp lý trong bối cảnh có sự xung đột giữa lợi ích tư và lợi ích công. Chúng ta có thể nghiên cứu học hỏi, tiếp thu hợp lý từ mô hình nước ngoài để xây dựng chương trình, kế hoạch đào tạo, phương pháp đào tạo bồi dưỡng đạo đức cho đội ngũ công chức ở nước ta hiện nay.

Với cán bộ công chức, viên chức, cơ quan Nhà nước cần quán triệt sâu sắc nghĩa

vụ, trọng trách lớn lao, “dù thuộc bất kỳ cấp nào cũng phải chịu sức ép về trách nhiệm đối với hoạt động công vụ của mình, có cảm giác âu lo, sợ hãi của một người do làm điều không phải, có lỗi sẽ phải chịu trách nhiệm trước pháp luật, phải bị sự phán xét nghiêm khắc của công lý... cán bộ công chức, viên chức, cơ quan Nhà nước luôn cảm thấy trách nhiệm của mình không chỉ ở góc độ chính trị, đạo đức, mà còn có thể bị trừng phạt bất kể lúc nào khi có những hành vi gây tổn hại cho Nhà nước và nhân dân”.

3. Kết luận

Nhận thức được tầm quan trọng của giá trị cốt lõi trong nền công vụ chính là điều kiện tiên quyết thúc đẩy việc tuyên truyền phổ biến và giáo dục những giá trị này ngày càng mạnh mẽ hơn nữa. Mục tiêu hướng đến một nền hành chính chuyên nghiệp, con người hoạt động bằng cả tâm và trí, trách nhiệm, năng động, minh bạch, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phục vụ nhân dân, xã hội. Trong xã hội ngày nay, nền tảng để phát triển giá trị cốt lõi công vụ chính là phát huy vai trò của các giá trị đạo đức trong xây dựng và phát triển nhân cách của cán bộ, công chức. Điều chỉnh hành vi của những người thực thi công vụ theo các chuẩn mực đạo đức công vụ, đồng thời, xây dựng hoàn thiện thể chế, thiết chế công vụ trong các cơ quan, đơn vị hành chính Nhà nước.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Nguyễn Minh Đuan (2014), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về trách nhiệm pháp lý của Nhà nước, cán bộ, công chức, viên chức, cơ quan Nhà nước ở Việt Nam*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
- [2]. Tô Tử Hạ, Trần Anh Tuấn, Nguyễn Thị Kim Thảo (2002), *Đạo đức trong nền công vụ*, NXB Lao động, Hà Nội.
- [3]. Học viện Hành chính (2012), *Giáo trình Đạo đức công vụ*, NXB Khoa học và Kỹ thuật, Hà Nội.
- [4]. Luật Cán bộ, công chức (sửa đổi) 2018.
- [5]. Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XIII.
- [6]. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 5, 11 (2011), NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [7]. Trần Hải Minh (2018), *Mối quan hệ giữa đạo đức và pháp luật trong việc xây dựng đội ngũ công chức Nhà nước ở Việt Nam hiện nay*, NXB Lý luận chính trị, Hà Nội.
- [8]. Cao Văn Thông, Vũ Trọng Lâm (2020), *Đổi mới nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ và công tác cán bộ trong giai đoạn mới*, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- [9]. Phạm Hồng Thái (2004), *Công vụ, công chức*, NXB Tư pháp, Hà Nội.